

[Moses Olsen.]

hævet, boligstandarden er forbedret, sundhedstilstanden er stærkt forbedret, fiskeriet er præget af indsættelsen af store trawlere, som gør det muligt at få et mere stabilt arbejde på fabrikkerne. Pengeindkomsterne er også steget, uddannelsen er stærkt udvidet, og de lokale grønlandske myndigheders medindflydelse er øget.

Når jeg til trods for sådanne og andre fremskridt i de forløbne år er gået til valg på en ændret Grønlandspolitik, skyldes det først og fremmest, at vi gennem en politik, som lægger hovedvægten på den statsretlige forudsætning, har fået en opbygning, som i alt for høj grad har været dirigeret udefra, en opbygning, som grønlænderne har haft urimelig ringe andel i, og som derfor ikke har givet befolkningen rimelige chancer for at udvikle sig selv og gøre den moderne samfundsramme til en integrerende del af det grønlandske samfund. Jeg må sige, at vi hidtil har oplevet en opbygning, som for det meste har hvilet på skrivebordsarbejde på denne side Atlanten.

Jeg skal ikke her komme ind på detaljer eller med konkrete forslag af hensyn til tiden. De må komme løbende under folketingsarbejdet. Jeg vil blot sige, at de politiske opgaver og udfordringer, vi står foran, er mangeartede og vanskelige.

For mig at se gælder det først og fremmest om at komme den begyndende, igangværende menneskelige opløsning i Grønland til livs, at skabe forudsætninger for, at det grønlandske samfund atter finder en acceptabel balance såvel indadtil som udadtil.

Jeg har talt om de to forskellige forudsætninger, og det er min overbevisning, at denne balance bedst kan opnås ved, at udviklingen hurtigst muligt og i så vid udstrækning som muligt drejes derhen, at opbygningen foregår gennem den befolkning, der lever deroppe, gennem befolkningens egne hænder, for jeg tror på, at mennesket kun kan udvikles ved at udvikle sig selv.

Derfor appellerer jeg til alle sider i denne sal om, at vi i fællesskab og først og fremmest med udgangspunkt i de naturgivne forudsætninger i Grønland søger at finde veje og løsninger, som ene og alene tager sigte på at gøre det grønlandske samfund til et livsbekræftende og positivt samfund,

hvor folk trives og har det godt med sig selv, og at vi i overvejelserne desangående ikke føler os bundet af den europæiske kultur og traditioner, som flertallet her i tinget nødvendigvis må arbejde ud fra.

Byrde- og opgavefordelingsudvalgets hidtidige arbejde, Grønlandsrådets seneste beslutninger vedrørende bygdpolitikken og regeringens erklæring vedrørende Grønland lover efter min opfattelse godt for et sådant arbejde.

Lad mig sluttelig sammenfattende præcisere min stilling til Grønlandsarbejdet i det hele taget ved at sige, at det ikke er klogt, at fødderne tilpasses til ganske bestemte sko. Vi må foretrække, at skoene tilpasses fødderne.

Lembourn: Ligesom hr. Henry Christensen og hr. Holger Hansen tidligere på dagen har nævnt det, har jeg også andret mig lidt over, at Grønlandsministeren har udtalt, at han ikke kunne få ørenlyd for sine synspunkter i Grønlandsrådet. Jeg er sikker på, at ministeren her i dag fra denne talerstol vil kunne bekræfte, at han og jeg stort set har været enige om den fornyelse af Grønlandspolitikken, som vi begge har ønsket, men at vi befandt os i den situation, at den tidligere socialdemokratiske Grønlandsminister hr. Carl P. Jensen ikke ligefrem var så voldsomt enig med os. Jeg kan forstå, at det er lykkedes ministeren nu at overtale socialdemokratiet til en efter vores opfattelse ny og bedre Grønlandspolitik, og det kan kun glæde mig.

Jeg har også set, at ministeren — jeg tror, det var i Aalborg Stiftstidende — udtalte, at jeg skulle være en ensom røst i mit parti for denne Grønlandspolitik. Hertil vil jeg da gerne sige, at jeg naturligvis har repræsenteret mit partis synspunkter i Grønlandsrådet, og at den Grønlandspolitik, det konservative folkeparti står for, er ganske den samme som den, hr. Ninn-Hansen i sin tid arbejdede for, da den store Grønlandsbetænkning blev skrevet i 1960. Dengang repræsenterede vi et mindretalssynspunkt, som åbenbart nu er ved at blive til et flertalssynspunkt.

For at man ikke skal være i tvivl om, hvad denne Grønlandspolitik går ud på, skal jeg ganske kort resumere, at vi for det første ønsker, at ansvaret for udviklingen i Grøn-